

460 der Beilagen zu den stenographischen Protokollen des Nationalrates XIV. GP

1977 03 09

Regierungsvorlage**ABKOMMEN ZWISCHEN DER REPUBLIK ÖSTERREICH UND DER VOLKSREPUBLIK UNGARN ÜBER DIE ZUSAMMENARBEIT AUF DEN GEBIETEN DER KULTUR UND WISSENSCHAFT**

Die Republik Österreich und die Volksrepublik Ungarn haben, in der Erkenntnis, daß die günstige Entwicklung der gegenseitigen Beziehungen auch eine erweiterte Zusammenarbeit auf den Gebieten der Kultur, Bildung und Wissenschaft wünschenswert macht, um zur weiteren Entwicklung der freundschaftlichen Beziehungen zwischen der Republik Österreich und der Volksrepublik Ungarn sowie der beiden Völker beizutragen, und im Geiste der Beschlüsse der Konferenz über Sicherheit und Zusammenarbeit in Europa,

vereinbart, dieses Abkommen abzuschließen, und sind wie folgt übereingekommen:

Artikel 1

Die Vertragsstaaten unterstützen die Zusammenarbeit auf den Gebieten der Kultur und Wissenschaft, der Kunst, der schulischen und außerschulischen Erziehung, der Massenmedien, der Erwachsenenbildung und des Sports im Rahmen der entsprechenden Bestimmungen dieses Abkommens.

Artikel 2

Im Sinne der Zielsetzung dieses Abkommens und zur Vertiefung der kulturellen und wissenschaftlichen Zusammenarbeit unterhält die Republik Österreich in der Ungarischen Volksrepublik ein Österreichisches Kulturinstitut mit dem Sitz in Budapest und die Ungarische Volksrepublik in Österreich ein Kulturinstitut unter der Bezeichnung „Collegium Hungaricum“ mit dem Sitz in Wien.

Diese Institute dienen der Vertiefung der kulturellen Beziehungen zwischen den Vertragsstaaten und der Durchführung der in diesem Abkommen vereinbarten Aktionen. Sie entfalten diese Tätigkeit in den Räumlichkeiten

AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG ÉS A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KULTURÁLIS ÉS TUDOMÁNYOS EGYÜTTMŰKÖDÉSI EGYEZMÉNYE

Az Osztrák Köztársaság és a Magyar Népköztársaság annak tudatában, hogy kölcsönös kapcsolataik kedvező fejlődése a kultúra, oktatás és tudomány területein is kívánatossá teszi az együttműködés kiszélesítését, továbbá, hogy ezen az úton is hozzájáruljanak az Osztrák Köztársaság és a Magyar Népköztársaság, valamint a két nép baráti kapcsolatainak fejlődéséhez, az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet határozatai szellemében

elhatározták, hogy ezt az egyezményt megkötik, s az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk

A szerződő felek az egyezmény megfelelő rendelkezéseinek keretében támogatják az együttműködést a kultúra és tudomány, a művészetek, az iskolai és iskolán kívüli nevelés, a tömegkommunikációs eszközök, a felnőttoktatás és a sport területén.

2. Cikk

Az egyezmény célkitűzéseinek értelmében, a kulturális és tudományos együttműködés elmélyítése céljából az Osztrák Köztársaság Magyarországon Budapest székhellyel Osztrák Kultúrintézetet, a Magyar Népköztársaság Ausztriában Bécs székhellyel „Collegium Hungaricum” elnevezésű kulturális intézetet tart fenn.

Az intézetek a szerződő felek kulturális kapcsolatainak elmélyítését és az ebben az egyezményben közösen meghatározott feladatok ellátását szolgálják. E tevékenységüket az intézet helyiségeiben és a hatályos törvényes rendelkezések

des Instituts und unter Berücksichtigung der gültigen Rechtsvorschriften auf dem gesamten Gebiet des Empfangsstaates. Dies gilt auch für die Mitwirkung der zuständigen kulturellen und wissenschaftlichen Institutionen des Empfangsstaates an der Durchführung dieser Tätigkeit.

Zur Erfüllung ihrer Aufgaben werden den Kulturinstituten im Rahmen der bestehenden Rechtsvorschriften die größtmöglichen Erleichterungen seitens der Vertragsstaaten zugesichert.

Artikel 3

Die Vertragsstaaten unterstützen die direkte Zusammenarbeit zwischen den beiden Akademien der Wissenschaften.

Artikel 4

Die Vertragsstaaten fördern den Austausch und den gegenseitigen Besuch von Wissenschaftlern, Universitäts- und Hochschulprofessoren, sowie von anderem wissenschaftlichen und Hochschulpersonal, und die Verwirklichung gemeinsamer wissenschaftlicher Programme. Sie fördern die Veranstaltung gemeinsamer Konferenzen und Kongresse und erleichtern den Wissenschaftlern und Fachleuten die Teilnahme an wissenschaftlichen Veranstaltungen, die in ihren Staaten stattfinden.

Artikel 5

Die Vertragsstaaten fördern den Erfahrungs-, Informations- und Publikationsaustausch zwischen Universitäten, Hochschulen und anderen wissenschaftlichen und kulturellen Institutionen.

Artikel 6

Die Vertragsstaaten fördern den Unterricht der Sprache und die Darstellung der Kultur des anderen Landes. Zu diesem Zwecke stellen sie insbesondere Lehrmaterial zur Verfügung und fördern die Entsendung von Experten und Sprachlehrern.

Artikel 7

Im Interesse einer objektiven Darstellung des anderen Landes in ihren Lehrbüchern sehen die Vertragsstaaten Treffen von Experten auf diesem Gebiete vor.

Artikel 8

Die Vertragsstaaten tauschen pädagogische Erfahrungen durch Übermittlung von didaktischem Material und Besuche von Experten aus.

Artikel 9

Die Vertragsstaaten fördern die Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Erwachsenenbildung

figyelembevételével a fogadó ország egész területén fejtik ki. Ugyanez áll e tevékenység megvalósításában a fogadó ország illetékes kulturális és tudományos intézményeinek közreműködésére.

Az intézeteknek feladataik elvégzése érdekében a szerződő felek hatályos jogszabályaik rendelkezéseinek keretein belül a lehető legnagyobb könnyítéseket biztosítják.

3. Cikk

A szerződő felek támogatják a két ország tudományos akadémiáinak közvetlen együttműködését.

4. Cikk

A szerződő felek elősegítik tudósok, egyetemi és főiskolai tanárok, a tudományos és főiskolai kutatók és oktatók cseréjét és kölcsönös látogatását, valamint közös tudományos programok megvalósítását. Elősegítik közös konferenciák és kongresszusok rendezését, valamint megkönnyítik tudósok és szakemberek részvételét a másik fél országának tudományos rendezvényein.

5. Cikk

A szerződő felek elősegítik az egyetemek, főiskolák, valamint más tudományos és kulturális intézmények tapasztalat-, információ- és publikációcseréjét.

6. Cikk

A szerződő felek elősegítik a másik ország nyelvének tanítását és kultúrájának megismertetését. Ebből a célból tananyagokat bocsátanak egymás rendelkezésére, és elősegítik szakértők és nyelvtanárok látogatását.

7. Cikk

A szerződő felek annak érdekében, hogy tankönyvekben a másik fél országát valóságosan mutassák be, szakértői találkozókát szerveznek.

8. Cikk

A szerződő felek pedagógiai tapasztalatokat cserélnek. E célból módszertani anyagokat és szakértőket küldenek egymáshoz.

9. Cikk

A szerződő felek elősegítik az együttműködést a felnőttoktatás és a népművelés területén,

und Volksbildung, insbesondere durch den Austausch von Dokumentationen und Informationsmaterial sowie durch Austausch von Fachleuten.

Artikel 10

Die Vertragsstaaten gewähren einander Jahres- und Kurzstipendien für Studierende und absolvierte Akademiker der Universitäten und künstlerischen Hochschulen im Mindestausmaß von 50 Monaten jährlich.

Artikel 11

Die auf Grund dieses Abkommens vereinbarten Stipendien haben Aufenthaltskosten (Unterbringung, Verpflegung, Taschengeld), Studiengebühren und eine entsprechende Krankenversicherung zu decken.

Artikel 12

Bei auf Grund dieses Abkommens vereinbarten Besuchen trägt das Entsendeland die Reisekosten zum ersten und vom letzten Zielort, das Gastland die Kosten des Aufenthaltes (Unterbringung, Verpflegung, Taschengeld) und der allenfalls vereinbarten Inlandsreisen sowie in angemessener Weise die sonstigen sich aus dem Zweck des Besuches ergebenden Kosten.

Artikel 13

Die Vertragsstaaten unterstützen die Arbeit von Wissenschaftlern und Forschern des anderen Staates durch die Erleichterung des Zuganges zu kulturellen und wissenschaftlichen Institutionen, wie Bibliotheken, Archive und Museen.

Artikel 14

Die Vertragsstaaten prüfen die Bedingungen, unter welchen eine gegenseitige Anerkennung der Reifezeugnisse, eine Anrechnung von Studienzeiten an Hochschulen und eine Anerkennung von akademischen Graden stattfinden kann. Zu diesem Zwecke tauschen sie Unterlagen über die bezüglichen Vorschriften aus und bereiten in einem hiefür eingesetzten Expertenkomitee Absprachen über solche Anerkennungen vor.

Artikel 15

Die Vertragsstaaten unterstützen Besuche von Persönlichkeiten des kulturellen Lebens, insbesondere anlässlich der Veranstaltung von Symposien, Festspielen, Vorträgen und internationalen Wettbewerben.

Die Vertragsstaaten fördern Kontakte auf den Gebieten der bildenden und der darstellenden Kunst und der Architektur durch Erleichterung der Zusammenarbeit der entsprechenden Organisationen und Vereinigungen.

elsősorban dokumentációk, információs anyagok és szakemberek cseréje útján.

10. Cikk

A szerződő felek kölcsönösen éves és rövidebb időtartamú ösztöndíjakat biztosítanak az egyetemi és főiskolai hallgatók, valamint egyetemet és főiskolát végzettek számára legalább évi ötven hónap időtartamban.

11. Cikk

Az egyezmény alapján adott ösztöndíjaknak fedezniük kell a tartózkodási költségeket (szállás, étkezés, zsebpénz), tandíjakat és a megfelelő betegbiztosítást.

12. Cikk

Az egyezmény alapján megállapított látogatások esetében a küldő ország viseli az utazási költségeket az első célállomásig és az utolsó célállomástól, a fogadó ország fizeti a tartózkodás (szállás, étkezés, zsebpénz) költségeit, valamint az esetenként megállapított belföldi utazások és a látogatás céljából adódó egyéb méltányos kiadások költségeit.

13. Cikk

A szerződő felek támogatják a másik ország tudósainak és kutatóinak tevékenységét. Ennek érdekében megkönnyítik kulturális és tudományos intézményeik, könyvtáraik, levéltáraik és múzeumok használatát.

14. Cikk

A szerződő felek megvizsgálják, milyen feltételek mellett lehetséges az érettségi bizonyítványok, valamint az egyetemi és főiskolai végzettséget igazoló diplomák, illetve tudományos fokozatok kölcsönös elismerése, valamint a felsőoktatásban eltöltött tanulmányi idő beszámítása. Ebből a célból kicserélik a megfelelő rendelkezéseiket, és szakértői bizottságot hoznak létre az elismerés lehetőségének megtárgyalására.

15. Cikk

A szerződő felek támogatják a kulturális élet képviselőinek látogatását, különösen szimpozionokon, ünnepi játékokon, előadásokon és nemzetközi versenyeken való részvétel céljából.

A szerződő felek támogatják a kapcsolatokat a képzőművészet, az előadóművészet és az építőművészet területén, és ennek érdekében megkönnyítik a megfelelő egyesületek és szervezetek együttműködését.

Artikel 16

Zur Verstärkung des Interesses an den literarischen Leistungen des anderen Landes ermutigen die Vertragsstaaten zur Übersetzung von bedeutenden belletristischen, künstlerischen, wissenschaftlichen und populärwissenschaftlichen Werken des anderen Landes, zu regelmäßigen Kontakten zwischen Verlegern, Autoren und Übersetzern und fördern Besuche von Autoren und Übersetzern.

Artikel 17

Die Vertragsstaaten ermutigen zur Durchführung von Gastspielen von Theatern, Künstlerensembles und einzelnen Künstlern sowie zur Aufführung von Theater- und Musikwerken des anderen Landes.

Artikel 18

Die Vertragsstaaten unterstützen den Austausch von Filmen sowie von sonstigen Bild- und Schallträgern auf nichtkommerzieller Basis und begrüßen gemeinsame Produktionen von Spiel- und Dokumentarfilmen.

Artikel 19

Die Vertragsstaaten fördern den Austausch von Ausstellungen auf den Gebieten der Kultur, der Kunst und des Verlagswesens. Das entsendende Land trägt die Kosten der Vorbereitung und Versendung zum ersten und vom letzten Bestimmungsort im Gastland; es übernimmt die Verantwortung für den Versicherungsschutz für die Exponate. Das Gastland trägt alle übrigen Kosten.

Artikel 20

Die Vertragsstaaten unterstützen die kulturellen und wissenschaftlichen Kontakte im grenznahen Bereich.

Artikel 21

Die Vertragsstaaten ermutigen den „Österreichischen Rundfunk“ und „Magyar Rádió és Televízió“ zur Erweiterung der direkten Zusammenarbeit.

Artikel 22

Die Vertragsstaaten begrüßen die Zusammenarbeit der nationalen UNESCO-Kommissionen der beiden Staaten.

Artikel 23

Die Vertragsstaaten ermutigen die Intensivierung der Beziehungen auf dem Gebiet des Sports.

16. Cikk

Annak érdekében, hogy fokozzák az érdeklődést a másik ország irodalmi értékei iránt a szerződő felek bátorítják egymás kiemelkedő szépirodalmi, művészeti, tudományos és ismeretterjesztő műveinek fordítását, a kiadók, írók és fordítók rendszeres kapcsolatát, és elősegítik az írók és fordítók kölcsönös látogatását.

17. Cikk

A szerződő felek ösztönzik a színházak, művészeti együttesek és egyes művészek vendégszereplését, valamint a másik ország színdarabjainak és zeneműveinek bemutatását.

18. Cikk

A szerződő felek támogatják filmek, valamint más audiovizuális eszközök nem kereskedelmi alapon történő cseréjét, üdvözlük játék- és dokumentumfilmek közös gyártását.

19. Cikk

A szerződő felek támogatják kulturális, művészeti és könyvkiállítások kölcsönös rendezését. A küldő ország viseli az előkészítés, valamint a fogadó ország első rendeltetési helyéig és az utolsó rendeltetési helyéről a szállítás költségeit, és felelősséget vállal a kiállított tárgyak biztosításáért. A fogadó ország viseli minden egyéb költséget.

20. Cikk

A szerződő felek támogatják a két ország határmenti területeinek kulturális és tudományos kapcsolatait.

21. Cikk

A szerződő felek ösztönzik az „Österreichischer Rundfunk“ és a „Magyar Rádió és Televízió“ közvetlen együttműködésének bővítését.

22. Cikk

A szerződő felek üdvözlük országaik UNESCO-Bizottságának együttműködését.

23. Cikk

A szerződő felek ösztönzik a sportkapcsolatok fejlesztését.

Artikel 24

Die Vertragsstaaten ermutigen den Ausbau der Zusammenarbeit der für den Fremdenverkehr zuständigen Organisationen.

Artikel 25

Dieses Abkommen berührt nicht die Bestimmungen des am 28. Mai 1969 in Wien unterzeichneten Abkommens zwischen der Republik Österreich und der Volksrepublik Ungarn über die wissenschaftliche und technische Zusammenarbeit.

Artikel 26

Zur Durchführung dieses Abkommens wird eine Gemischte Kommission gebildet, die aus je drei Vertretern der Vertragsstaaten besteht, mindestens alle drei Jahre abwechselnd in Österreich und Ungarn zusammentritt, den Stand der Durchführung der vereinbarten Aktivitäten feststellt und den Regierungen der Vertragsstaaten Vorschläge bezüglich der Durchführungsprogramme zu diesem Abkommen erstattet.

Die Namen der Mitglieder der Gemischten Kommission werden auf diplomatischem Wege mitgeteilt.

Zu den Sitzungen der Gemischten Kommission können auch Experten herangezogen werden.

Artikel 27

Dieses Abkommen wird auf unbestimmte Zeit abgeschlossen und kann jederzeit von einem der Vertragsstaaten schriftlich auf diplomatischem Wege gekündigt werden. Die Kündigung tritt sechs Monate nach Einlangen der Notifikation beim anderen Vertragsstaat in Kraft.

Artikel 28

Dieses Abkommen ist zu ratifizieren und tritt sechzig Tage nach Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft.

Zu Urkund dessen haben die gefertigten Bevollmächtigten das vorliegende Abkommen unterzeichnet und mit Siegeln versehen.

Geschehen zu Wien, am 19. Mai 1976 in zwei Urschriften in deutscher und ungarischer Sprache, wobei beide Texte in gleicher Weise verbindlich sind.

Für die Republik Österreich:

Haymerle m. p.

Für die Volksrepublik Ungarn:

Marjai m. p.

24. Cikk

A szerződő felek ösztönzik az illetékes idegenforgalmi szervezetek együttműködésének kiépítését.

25. Cikk

Az egyezmény nem érinti az Osztrák Köztársaság és a Magyar Népköztársaság 1969. évi május hó 28. napján Bécsben aláírt tudományos és műszaki egyezményének rendelkezéseit.

26. Cikk

Az egyezmény végrehajtása érdekében a szerződő felek Vegyesbizottságot hoznak létre. A Vegyesbizottság a szerződő felek három-három képviselőjéből áll; legalább három évenként — váltakozva Ausztriában és Magyarországon — összetül; megállapítja a kitzított feladatok végrehajtásának helyzetét; javaslatot tesz a szerződő felek kormányainak az egyezmény végrehajtására szolgáló munkatervekre.

A Vegyesbizottság tagjainak nevét diplomáciai úton közlik.

A Vegyesbizottság üléseire szakértők is meghívhatók.

27. Cikk

Ezt az egyezményt a szerződő felek határozatlan időre kötik, és azt diplomáciai úton mindegyikük bármikor felmondhatja. Az egyezmény felmondása hat hónappal azután lép hatályba, hogy a másik fél az erről szóló jegyzéket kézhez veszi.

28. Cikk

Ezt az egyezményt meg kell erősíteni, és az a megerősítő okmányok kicserélése után hatvan nappal lép hatályba.

Ennek hitelül alulírott meghatalmazottak ezt az egyezményt aláírták és pecsétjükkel ellátták.

Készült, Bécsben 1976. május 19-én két eredeti példányban német és magyar nyelven. Mindkét nyelvű példány egyaránt hiteles.

Az Osztrák Köztársaság részéről

Haymerle m. p.

A Magyar Népköztársaság részéről

Marjai m. p.

Erläuterungen

Allgemeiner Teil

Das vorliegende Abkommen ist ein gesetz-ergänzender Staatsvertrag nichtpolitischen Inhalts. Er bedarf der Genehmigung durch den Nationalrat gemäß Artikel 50 Absatz 1 des Bundes-Verfassungsgesetzes. Ein Beschluß des Nationalrates gemäß Artikel 50 Absatz 2 des Bundes-Verfassungsgesetzes über die Erfüllung des Abkommens durch Erlassung von Gesetzen ist im Hinblick auf die unmittelbare Anwendbarkeit der einzelnen Bestimmungen nicht erforderlich.

In den Artikeln 4 (Austausch von Universitätsprofessoren), 6 (Entsendung von Sprachlehrern), 10 und 11 (Gewährung von Stipendien) und 19 (Gemischte Kommissionen, Durchführungsprogramme) wird die personelle und institutionelle Basis für einen verstärkten Austausch geschaffen. Da für diese Verwaltungstätigkeit keine ausreichende gesetzliche Grundlage vorhanden ist, kommt diesen Artikeln gesetzergänzende Wirkung zu. Die übrigen Vertragsbestimmungen sind insoweit gesetzergänzender Natur, als sie Anlaß für finanzielle Aufwendungen des Bundes sein können. Das genaue Ausmaß dieser finanziellen Verpflichtungen läßt sich im derzeitigen Stadium im Hinblick darauf, daß es sich um ein sogenanntes „Rahmenabkommen“ handelt, nicht angeben.

Das Abkommen ist ein langfristiger Rahmenvertrag, der den beiderseitigen Willen zur Förderung der Beziehungen in den verschiedenen Bereichen von Kultur und Wissenschaft und auf dem Informationssektor bekundet.

Durch den Abschluß des „Abkommens zwischen der Republik Österreich und der Volksrepublik Ungarn über die Zusammenarbeit auf den Gebieten der Kultur und Wissenschaft“ dokumentiert Österreich seine Bereitschaft zur verstärkten Zusammenarbeit mit Ungarn auf dem kulturellen Sektor.

Besonderer Teil

Zu Artikel 2:

Das (zu errichtende) Österreichische Kulturinstitut in Budapest erhält durch diesen Artikel die Möglichkeit, seine Veranstaltungstätigkeit nicht nur in Budapest, sondern in ganz Ungarn in Kooperation mit entsprechenden lokalen Stellen durchzuführen.

Zu Artikel 4:

Der mit Ungarn bereits mehrfach geübte Austausch von Wissenschaftlern wird durch die

Untermauerung durch dieses Abkommen auf eine regelmäßige gegenseitige Beziehung hin entwickelt.

Zu Artikel 10:

Die Gewährung von Stipendien auf der Grundlage der Gegenseitigkeit bedarf der vorliegenden gesetzlichen Verankerung; hinsichtlich der Höhe der zu gewährenden Stipendien wird die in Artikel 26 vorgesehene Gemischte Kommission die entsprechenden Vorschläge gemäß Artikel 11 auszuarbeiten haben.

Zu Artikel 12:

Die Gewährung von Reise- bzw. Aufenthaltskosten bedarf der vorliegenden gesetzlichen Verankerung.

Zu Artikel 14:

Der Artikel enthält eine Verwendungszusage, die auf den Abschluß weiterer besonderer Abkommen zielt. Die erforderlichen Bemühungen können im Rahmen der Gemischten Kommissionen (Artikel 26) eingeleitet werden.

Zu Artikel 17:

Das Engagement von Künstlern und Ensembles auf kommerzieller Basis soll durch entsprechende Information gefördert werden. Damit beschränkt sich die staatliche Tätigkeit darauf, Impulse durch das Aufzeigen bestehender Möglichkeiten zu geben.

Zu Artikel 19:

Die Veranstaltung von künstlerischen und wissenschaftlichen Ausstellungen wird von Fall zu Fall zwischen den Vertragspartnern abgesprochen werden, wobei die Einbeziehung in das Kulturabkommen die Befolgung der zwischenstaatlich üblichen Arbeits- und Kostenteilung erleichtern wird.

Zu Artikel 26:

Von der Gemischten Kommission können in gewissen Intervallen Impulse ausgehen, auf welchen Gebieten verstärkt die kulturelle und wissenschaftliche Zusammenarbeit fortgesetzt werden sollte. Die Gemischte Kommission erstellt in Durchführung des Abkommens Arbeitsprogramme, die der Genehmigung durch die Regierungen der Vertragsstaaten bedürfen; soweit die Kommission darüber hinaus Beschlüsse faßt, haben diese lediglich empfehlenden Charakter.